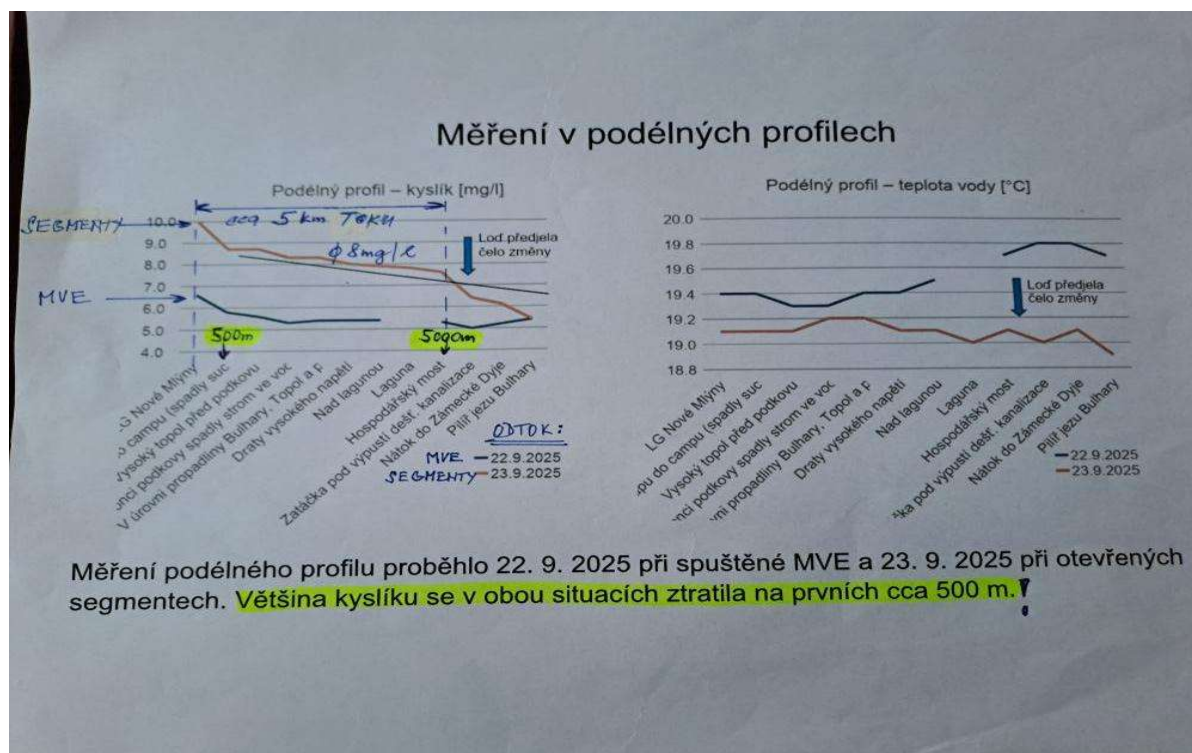

STOP DALŠÍM MASOVÝM ÚHYNŮM RYB NA DYJI

Dne 19. 3. 2026 zástupci rybářských spolků Moravského rybářského svazu z.s. (MRS), kteří zastupují téměř 80 000 svých členů, na jednání Svazového výboru v Brně (rovina zastupitelstva obce, kraje) jednohlasně schválili požadavek na zopakování transparentního experimentu. Důvodem jsou zásadní nesrovnalosti v podkladech a výstupech, které publikuje Povodí Moravy s.p. (PM) v souvislosti s jejich loňským experimentem, opakovanými masovými úhyny ryb na řece Dyji.

MRS požaduje zopakování experimentu s mírně upraveným scénářem za účasti odborné i laické veřejnosti, médií. Hlavním důvodem je, že podobný pokus, který PM provedlo bez účasti MRS ve dnech 22. a 23. 9. 2025 nebyl doměřen. PM uvedlo, že „loď předjela čelo změny“ (viz foto grafu), a proto nebylo možné měření dokončit. Ve skutečnosti tak nebyl doměřen nejdůležitější úsek – přibližně 1 km toku řeky k bulharskému nadjezí, který je z hlediska úhynů ryb klíčový (z celkového cca 6 km úseku řeky mezi přehradou a bulharským jezem).

Přestože experiment nebyl dokončen a nepřinesl jednoznačné výsledky, PM z něj, svých úvah, teoretických matematických modelů a podkladů vyvodilo závadějící závěry. Ty následně od počátku roku 2026 intenzivně prezentuje v médiích jako potvrzení svých dlouhodobých tvrzení, že malá vodní elektrárna (MVE) není příčinou masových úhynů ryb v řece pod VD NM. Na základě jejich „závěrečné zprávy“ z ledna 2026 prohlašuje „MÁME JASNO“, „ZA ÚHYNY MŮŽE FOSFOR“, „ÚHYNY TU BYLY A BUDOU“ apod., „aniž by se zprávou seznámilo, předem ji prodiskutovalo s MRS, resp. ostatními členy Povodím Moravy založené pracovní skupiny, dlouhodobě se úhyny zabývajícími.

Během experimentu naměřená data přitom odpovídají dlouhodobému online měření kyslíku v řece Dyji pod Novomlýnskou nádrží, které probíhá od roku 2023. Z těchto dat vyplývá, že okysličení vody klesá přibližně o 2 - 4 mg/l (tj o cca 20 % - 50%) na zhruba šesti kilometrech toku k bulharskému nadjezí. Komentář PM k výsledkům jejich výše uvedeného experimentu je

však zavádějící, když tvrdí, že „většina kyslíku se ztratila na prvních 500 metrech“, což z jejich experimentu, naměřených dat vůbec nevyplývá. Dodatečné vysvětlení PM, že tím byla myšlena většina z poklesu o 2 mg/l, je z hlediska smyslu, vypovídající hodnoty experimentu zcela nepodstatné.

Podobně formulace „při spuštění MVE“ v jejich komentáři pod grafem neznámá, jak by se dalo logicky očekávat, že veškerý odtok byl při experimentu realizován přes elektrárnu. Ve skutečnosti odtékala dle aktuálních výstupů PM třetina vody jinými, silně okysličujícími částmi přehrady, tzv. segmenty (manipulovatelná vrata přehradní výpusti). Tím byl celý experiment bez jakéhokoliv vysvětlení, upozornění v komentáři, že tomu tak bylo velmi zkreslen. Skutečný vliv elektrárny na obsah kyslíku v řece tak nelze tímto PM experimentem z 22. a 23.9. 2025 objektivně posoudit, i proto MRS požaduje na počátku letošního léta jeho opakování.

Na společných jednáních PM předkládá především na teoretických úvahách, modelech založené materiály, které jsou v rozporu s praktickými zkušenostmi i dlouhodobým několikaletým sledováním problému. Na jejich základě pak navrhuje kroky, které MRS považuje za nereálné, například výrazné omezení nebo úplné zastavení zarybňování řeky Dyje pod Novomlýnskou nádrží, včetně aktivního odlovu zbylých ryb z řeky tenaty, hlubinnými elektrickými agregáty.

Další informace, experimenty, doposud nasbíraná data, praktické zkušenosti z úhynů jsou dostupné na webu www.mrslednice.cz, včetně našeho článku publikovaného v letošním únorovém čísle odborného časopisu Vodní hospodářství.

Naše aktuální aktivity směřují k tomu, aby se MVE Nové Mlýny, v případě nutnosti, stupňujících se problémů, pokračujících klimatických změn i MVE Bulhary a Břeclav na cca tři měsíční kritické letní období zcela odstavily s tím, že ve spolupráci se Správou CHKO Soutok společně a také s podporou senátora za obvod Břeclav Róberta Šlachty, se hledá možnost, zda lze případný ušlý zisk vlastníkům odstavených MVE státem kompenzovat.

Sepsal Lubomír Řehák, hospodář MRS PS Lednice, od počátku účastník všech jednání, pracovních skupin, zabývajících se úhyny ryb na Dyji pod VD Nové Mlýny

Momentka:) z jednání „zastupitelstva“ MRS z.s.